

سازنده: آزاده اخلاقی

ویژه نامه «ابتکار» به مناسبت روز دانشجو

یاد آرزو شمع مرده، یاد آر

◆ ۱۶ آذر سیاسی نبود

◆ جنبش دانشجویی در ایران یک جنبش چپ‌گرایانه است

◆ بغض کودتا یا قربانی برای نیکسون

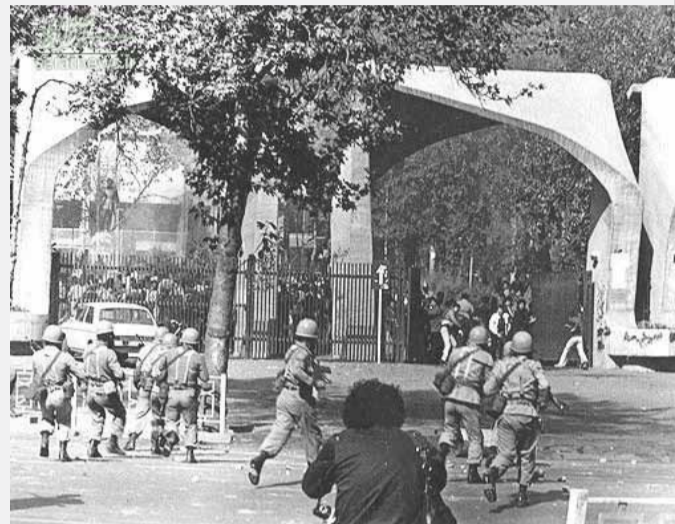
◆ گلایه مند از وضعیت دانشگاه

صفحه ۲

صفحه ۳

صفحه ۴

صفحه ۲

حضرت آیت الله خامنه‌ای:

مقابل عوامل آمریکا خواهیم ایستاد

ملت ایران با توانی بیشتر، همه آنها را خنثی می‌کند و پرچم عزت اسلامی را در قله‌هایی بالاتر به اهتزاز در خواهد آورد. پیش از سخنان رهبر انقلاب اسلامی، رئیس‌جمهور مشکلات امروز جهان اسلام را نتیجه فاصله گرفتن از قرآن و وحی دانست و افزود: امروز مردم مسلمان منطقه در برابر تروریستها و حامیان مستکبر و صهیونیسم آنها به پیروزی رسیده‌اند و دشمنان در فکر توطئه‌های جدیدی هستند. روحانی با بیان اینکه همچنان باید در برابر آمریکا، رژیم اشغالگر قدس و اذتاب آنها هوشیار باشیم، گفت: دشمنان با استفاده از بیت‌المال مسلمین، منطقه را تبدیل به انبار سلاح، و دخالت‌های خود را در منطقه بیشتر کرده‌اند. رئیس‌جمهوری با بیان اینکه آمریکا در گرماگرم جنگ سوریه با تروریستها پایگاه هوایی این کشور را برای کمک به داعش و دیگر تروریست‌ها بمباران کرد، افزود: هرزمانی که پیروزی بزرگی برای مردم سوریه حاصل شد، رژیم صهیونیستی به پهناهای بخشی از خاک سوریه را بمباران کرد.

رئیس‌جمهوری با اشاره به توطئه جدید پیش روی جهان اسلام، افزود: قدس متعلق به اسلام و مسلمانان و فلسطینی‌هاست و جایی برای ام‌اجراجویی جدید استکبار جهانی وجود ندارد. وی با بیان اینکه هدف بلند مسلمانان آزادی قدس است، گفت: جمهوری اسلامی ایران همواره به دنبال صلح و ثبات در منطقه و با تغییر مرزهای جغرافیایی مخالف است و با حمایت از ملت‌ها در برابر تروریسم، خواهان حل مشکلات از طریق مذاکره می‌باشد، اما در عین حال هیچ ملت مسلمانی از جمله ملت ایران تجاوز استکبار و صهیونیسم به مقدسات اسلامی را تحمل نخواهد کرد. رئیس‌جمهوری با بیان اینکه مسلمانان از جمله ملت فلسطین باید در برابر توطئه بزرگ اعلام قدس به عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی صدا بدهند، افزود: کشورهای اسلامی و سازمان همکاری اسلامی مسئولیت سنگینی در این زمینه بر دوش دارند.

هستند و ما در مقابل آنها خواهیم ایستاد. ایشان وحدت امت اسلامی و ایستادگی در مقابل صهیونیسم و دیگر دشمنان اسلام را علاج دردهای دنیای اسلام و راه رسیدن به قدرت و عزت برشمردند و تأکید کردند: مسئله فلسطین امروز در رأس مسائل سیاسی امت اسلام است و همه موظفند برای آزادی و نجات ملت فلسطین تلاش و مجاهدت کنند. رهبر انقلاب، ادعای دشمنان اسلام درباره اعلام قدس به عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی را ناشی از ناتوانی و عجز آنها دانستند و افزودند: دنیای اسلام بلاشک در مقابل این توطئه می‌ایستد و صهیونیست‌ها با این کار ضربه بزرگ‌تری می‌خورند و فلسطین عزیز بدون تردید سرانجام آزاد خواهد شد. حضرت آیت الله خامنه‌ای با تجلیل از «شجاعت، بصیرت و استقامت ملت ایران» در عبور از گردنه‌های بسیار دشوار ۴ دهه اخیر افزودند: دوستان جمهوری اسلامی در سراسر دنیا و دشمنان ایران بدانند مشکلات پیش رو، حتماً از مشکلات ۴ دهه گذشته کوچک‌تر خواهد بود و

ندارد و همان‌گونه که در داخل ایران، وحدت و برادری را حاکم کرده است، در دنیای اسلام نیز معتقد و علاقمند و پیگیر وحدت و اتحاد است. ایشان تأکید کردند: زبان ما در مقابل دنباله‌روهای آمریکا در منطقه، زبان نصیحت است و بنا نداریم به حرف‌های برخی جهال پاسخ بدهیم اما آنها را نصیحت می‌کنیم که خدمت به ظالمان جهانی به ضرر خود آنهاست و به فرموده قرآن، همراهی با ظالمان سرتاجمی جز نابودی ندارد. حضرت آیت الله خامنه‌ای هدف نهایی دشمنان را از ایجاد گروه‌های تکفیری، ایجاد جنگ شیعه و سنی خواندند و افزودند: خداوند دشمنان ما را احق آفریده و همین موجب شد هدف دشمنان اسلام یعنی جنگ مذهبی، محقق نشود و ان‌شاءالله در آینده نیز محقق نخواهد شد. رهبر انقلاب اسلامی «ایستادگی» را رمز پیروزی در مقابل تکفیری‌های وحشی دانستند و افزودند: مقابله با آنها، مقابله با ظلم و تحریف اسلام بود و اکنون نیز دنباله‌های آنها هر جا که باشند، عامل امریکا و صهیونیسم

رهبر انقلاب تصریح کردند: انگیزه مقابله با دولت‌های مسلمان را نداریم، اما در مقابل عوامل آمریکا خواهیم ایستاد.

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در خجسته میلاد نبی مکرم اسلام حضرت محمد مصطفی (ص) و حضرت امام جعفر صادق (ع) در دیدار سران سه قوه، جمعی از مسئولان نظام، سفیران کشورهای اسلامی و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی، پیروی از تعالیم حضرت ختمی مرتبت را شرط رهایی امت اسلامی از مشکلات داخلی، منطقه‌ای و جهانی خواندند و تأکید کردند: دنیای اسلام اگر عزت و قدرت می‌خواهد، وحدت و استقامت را سرلوحه خود قرار دهد. رهبر انقلاب اسلامی با تبریک این عید سعید به ملت ایران، امت اسلامی و همه آزادگان جهان خاطر نشان کردند: پیامبر عظیم الشان اسلام، رحمت پروردگار برای همه بشریت بود و پیروی از او ملتهای را از ظلم و استکبار قدرت‌ها، اختلافات طبقاتی، اشرافیت‌های ظالمانه و دیگر رنج‌ها و اسارت‌ها نجات می‌دهد. ایشان با اشاره به تأکیدات پروردگار به پیامبران الهی و پیروان آنها درباره استقامت و پایداری به‌عنوان شرط پیروزی، افزودند: امروز هم استقامت در راه پیامبر عظیم الشان اسلام می‌تواند توطئه‌های بزرگ زورگویان جهانی را ناکام بگذارد. حضرت آیت الله خامنه‌ای «امریکا، رژیم صهیونیستی، مرتجعین و وابستگان به قدرت‌ها»، را «فروغ‌های امروز جهان» خواندند و با اشاره به تلاش آنها برای ایجاد اختلاف و جنگ در امت اسلامی گفتند: برخی سیاستمداران آمریکایی خواسته یا ناخواسته اعلان کرده‌اند که باید در منطقه غرب آسیا جنگ و درگیری به‌وجود آید تا رژیم صهیونیستی در حاشیه امن قرار گیرد و بیکر خونین دنیای اسلام، توان پیشرفت نداشته باشد. رهبر انقلاب اسلامی با ابراز تأسف شدید از پیروی برخی حاکمان منطقه از خواسته‌های آمریکا افزودند: جمهوری اسلامی هیچ‌انگیزه‌ای برای اختلاف با دولت‌های مسلمان

سر مقاله

چالش‌ها و کاستی‌ها در جنبش دانشجویی

جلال خوش‌چهره

جنبش دانشجویی در ایران دچار آفت‌هایی است که لازم است برای بویایی خود به رفع آن همت کند. عدم ارتباط با طبقات اجتماعی و محدود شدن در مطالبات مربوط به جامعه روشنفکری یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی است که سبب می‌شود ارتباط دانشجویان با بدنه اجتماعی و مشکلات مبتلابه آن در کمترین سطح باشد. گاه مطالبات دانشجویان چنان صفتی است که بدنه اجتماعی از آن درک محدود دارد؛ از این رو نمی‌تواند بازتاب لازم را داشته باشد. همچنین است هویت مستقل دانشجویان که در تعامل با جریان‌ها و طیف‌های سیاسی از مرز معلوم برخوردار نیست. به عبارت دیگر غالب اوقات چنین می‌نماید که این جریان‌ها و طیف‌های سیاسی با منافع معلوم هستند که به مطالبات دانشجویی سمت‌وسو می‌دهند. از این رو همراهی یا مخالفت طیف‌های دانشجویی با هر پدیده یا رخداد سیاسی - اجتماعی بستگی به اراده‌ای دارد که جریان‌های سیاسی رقیب اراده می‌کنند. این وضع دو آسیب جدی در پی دارد: نخست، همبستگی جامعه دانشجویی را در تعقیب مطالبات مشترک خود دچار مشکل می‌کند. دوم، آنان را در اندازه نیروهای ابزاری برای مطالبه‌گران بیرون از دانشگاه قرار می‌دهد. مروری بر چشم‌انداز جامعه دانشگاهی نشان می‌دهد که بدنه اجتماعی کمتر شاهد خواست مشترک دانشجویان درباره موضوعات مختلف صفتی باشند. بدیهی است گرایش‌های دانشجویی می‌تواند با هر یک از جریان‌های رقیب پهنه سیاست همسو و یا متعارض باشد، اما سخن این است که آیا همسویی‌ها و یا تعارضات باید در چارچوب عامل متغیر باشد یا تابعی از اراده دیگران. متأسفانه جامعه دانشجویی هنوز نتوانسته است در این باره نقش مستقل خود را در تأثیرگذاری بر تحولات اجتماعی به نمایش بگذارد. البته جریان‌های سیاسی نیز سوداگرانه ترجیح داده‌اند که در این باره سکوت کرده و اوضاع بر همین سیاق باقی بماند.

مشکل دیگر در جنبش دانشجویی به سن و سال تحصیلی دانشجویان مربوط است؛ به این معنا که دانشجویان سال‌های اول و دوم تحصیلی بیش از دیگر دانشجویان سال‌های پایانی در تحرکات اجتماعی - سیاسی مشارکت می‌کنند، اما رفته‌رفته که به سال‌های پایانی تحصیل نزدیک می‌شوند، محافظه‌کار می‌شوند. این وضع به دلیل نگاهی است که به آینده شغلی خود دارند. بنابراین تأثیرگذاری حرکت‌های دانشجویی و فعالان آن در جبهه پیشتازی و نیز محافظه‌کار شدن آنان محاسبه می‌شود. نگاه تخصصی و کارشناسانه به مسایل سیاسی - اجتماعی، از دیگر مسایلی است که جامعه دانشجویی بشدت به آن نیازمند است. شوربختانه دیده می‌شود که واکنش‌های دانشجویی به رخدادها معمولاً پازتابی از گرایش‌های سیاسی رقیب است یا اینکه از نظرات کارشناسی با ظرفیت تولید فکر و ایده‌های پیش‌بیننده برخوردار باشد. بنابراین اگر این امر پذیرفته است که مطالبات و نظرات دانشجویان عموماً برخوردار از ایده‌های انتقادی است، اما مهم‌تر این است که دانشجویان ایده‌های نوگرایانه خود را در چارچوب‌های نظری مدون و کارشناسانه بیان کنند. همه موارد اشاره شده در سطور بالا و موارد دیگری از این دست می‌تواند محل بحث و بررسی و حتی در مظان انتقادهای صریح دانشجویان قرار گیرد. اما الزام‌های زمانه و تجربه جامعه ایرانی در دوران مدرن‌سازی، نیازمند بازخوانی مفاهیمی است که جنبش و مطالبات دانشجویی یکی از اصلی‌ترین آنهاست. خوب است در این ایام که همه از گرایش جایگاه دانشجویان می‌گویند، جامعه دانشگاهی به تعریف دوباره از خود پرداخته و فارغ از همه تعارضات، آسیب‌ها و آفت‌های مبتلابه را شناسایی و برای آن چاره‌اندیشی کند.

در پی موافقت کابینه با سیاست بی‌طرفی؛

حریری: از استعفا صرف نظر کردم

و رهبران جهان داشت، اشاره کرد و گفت: دیدگاه ما در بحران اخیر ناشی از این بود که نمی‌پذیریم هیچ قدرتی به کرامت ما خنده وارد کند. زیرا هیچ سرزمینی را کوچک یا بزرگ نمی‌دانیم بلکه معتقدیم همه باید در عزت و کرامت برابر باشند. وی تأکید کرد، رویکرد لبنان در جهت مقابله با آنچه رخ داده بود، و یکبارگی لبنانی‌ها پایه و اساس حمایت از ثبات در کشور است.

فراهم کند. حریری خواستار تلاش برای دور نگه داشتن کشور از درگیری‌های منطقه و حفظ ثبات آن شد و به لزوم عدم مداخله در امور «کشورهای دوست و برادر» و حمله به آنها از طریق رسانه‌ها اشاره کرد و گفت: ما باید منافع لبنان و لبنانی‌ها را مورد توجه قرار دهیم و تصمیم خود را در مورد سیاست بی‌طرفی اعلام کنیم. نخست‌وزیر لبنان گفت: اگر ما مداخله هیچ کشوری را در امور داخلی لبنان نمی‌پذیریم، پس جایز نیست هیچ طرف لبنانی نیز در امور کشورهای عربی و به ویژه حوزه خلیج فارس مداخله کند زیرا منافع ما در حفظ روابط تاریخی‌مان با تمامی کشورها نهفته است. وی گفت: ما نخواهیم پذیرفت که کسی تحت هیچ شرایطی ثبات لبنان را برهم زند و حفظ ثبات کشور بالاتر از هر چیزی است. میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان نیز در ابتدای جلسه کابینه مرحله‌ای را که بحران بعد از استعفای سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان پشت سر گذاشت و همچنین دیدگاه‌ها و تماس‌ها را چه در عرصه داخلی و چه دیپلماسی به طور کامل شرح داد و گفت: نگرانی از تحمل اوضاع داخلی و بازگشت امن حریری بود. رئیس‌جمهوری لبنان در ابتدای این جلسه به روند رایزنی‌هایی که با تمامی گروه‌ها

جلسه کابینه لبنان برای اولین بار بعد از بحران استعفای سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان روز سه‌شنبه با حضور وی و میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان در کاخ بعداً برگزار شد و کابینه با بیانیته وزارتتی در زمینه خویشتن‌داری این کشور و سیاست بی‌طرفی موافقت کرد. به گزارش ایسنا، به‌نوشته روزنامه لبنانی‌الدیار، سعد حریری بعد از پایان جلسه کابینه اظهار داشت، از تصمیم استعفا صرف نظر کرده است. وی افزود، به تقویت روابط با کشورهای عربی و مشارکت با کشورهای اروپایی ادامه می‌دهیم و به قطعنامه‌های بین‌المللی و تحریم‌های بین‌المللی در لبنان پایبندیم. لبنان همچنان خود را از آتش شعله‌ور در منطقه دور نگه می‌دارد. نخست‌وزیر لبنان تصریح کرد: کابینه بر اهمیت پایبندی به قطعنامه ۱۷۰۱ تأکید کرد. تمامی اعضای کابینه به اجماع زبانا و عملاً بر بیانیته وزارتتی مبنی بر حفظ بی‌طرفی دور نگه داشتن لبنان از درگیری‌های خارجی اعلام پایبندی کردند. وی در جریان این نشست از میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان به خاطر رهبری حکیمانه بحران و تلاش‌هایی که در آن گروه‌های دولت لبنان را برای حفظ ثبات شرکت داد، قدرانی و تأکید کرد: ما به عنوان مقامات دولت مسؤول حفظ کشور از خطرات پیش رو هستیم و امیدواریم این نشست فرصتی را برای همکاری و حفظ امنیت لبنان